

A NÖVÉNYEVŐ HALFAJOK INDUKÁLT SZAPORÍTÁSÁNAK EREDMÉNYEI AZ IKRÁSOK BEÉRÉSÉRE ÉS IKRAPRODUKTUMÁRA VONATKOZÓ ADATOK ELEMZÉSE ALAPJÁN

Szabó Tamás¹, Szabó Róbert², Urbányi Béla¹, Horváth László¹

¹Szent István Egyetem, MKK, KTI, Halgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

²ÖKO 2000 Kft.

Kivonat

A kelet-ázsiai növényevő halak (amur, fehér busa és pettyes busa) speciális táplálkozás-biológiai sajátosságai következtében takarmány-ráfordítás nélkül növelik a pontyos tavak hozamát. Az indukált szaporítás lehetőséget ad a természetszerű módszerekkel egyébként nem szaporítható fajok zsenge ivadékanak tervezhető és biztonságos előállítására. A keltetőházi szaporítás hatékonyságát alapvetően meghatározza a hormonkezelésre reagáló anyahalak aránya, azaz a beérés, valamint a lefejt ikra testtömeghez viszonyított mennyisége, a pseudo-gonadoszomatikus-index (PGSI).

Dolgozatunkban a Dinnyési Ivadéknevelő Gazdaság 1980-1997. évek között gyűjtött beérésre és relatív ikraproduktumra vonatkozó adatait elemeztük. Nevezett szaporítási mutatók és az ikrás halak testtömege közötti kapcsolatot is vizsgáltuk.

A 18 szaporítási időszak átlagában a hipofizált fehér busa ikrások 80,9 %-a adta le ikráját, és a lefejt ikra testtömeghez viszonyított mennyisége $10,5 \pm 4,85$ % (átlag \pm szórás) volt. Az ikrások mérete és a két szaporítási mutató nagysága között nem találtunk összefüggést.

A vizsgált időszakban a pettyes busa ikrások beérése 68,0%, PGSI értéke $10,2 \pm 5,29$ % volt. A “kicsi” méretkategóriába tartozó ikrások beérése szignifikánsan alacsonyabb, PGSI értéke pedig magasabb volt, mint a “közepes” és a “nagy” méretkategóriába tartozó ikrásoké.

Az amur ikrások beérése a 18 szaporítási időszak során átlagosan 79,1 % volt. A pettyes busához hasonlóan a “kicsi” méretkategóriába tartozó ikrások beérése szignifikánsan alacsonyabb volt, mint a “közepes” és a “nagy” méretkategóriába tartozó ikrásoké. Az ovulációt követően leadott ikramennyiség fejes előtti testtömeghez viszonyított aránya átlagosan $9,3 \pm 4,26$ % volt. Az amur ikrások mérete és a PGSI nagysága között nem találtunk összefüggést.

Az eredmények képet adnak a fajok reprodukciós sajátosságairól, továbbá támpontot nyújtanak az optimális anyaméret kiválasztásához.

A kutatás a TÁMOP-4.2.2. B-10/1-2010-0011 projekt támogatásával valósult meg.